

UDENRIGSMINISTERIET

formandskabs konklusioner

Medlemmerne af Folketingets
markedsudvalg og deres stedfortrædere

ASIATISK PLADS 2
1448 KØBENHAVN K
TELEFON: 45 33 92 00 00
GIROKONTO 3 00 18 06
TELEX: 31292 ETR DK
TELEFAX: 45 31 64 06 33
TELEGRAMADRESSE: ETRANGERES

1 bilag Kontor N.1

J.nr. 400.C.2-0

Dato 11. december 1991

./.
Til underretning for Folketingets markedsudvalg
fremsendes vedlagt formandskabets konklusioner
fra Det Europæiske Råd den 9. og 10. december
1991 i Maastricht.

Hjz. Mumm Jensen

Maastricht, den 11. december 1991

DET EUROPAISKE RÅD

den 9. og 10. december 1991 i Maastricht

FORMANDSKABETS KONKLUSIONER

Hr. BARON CRESPO, formand for Europa-Parlamentet, gjorde over for Det Europæiske Råd rede for Europa-Parlamentets synspunkter vedrørende udkastene til Traktat om Den Politiske Union og Traktat om Den Økonomiske og Monetære Union.

Det Europæiske Råd hilste alle de kontakter velkommen, som var blevet etableret med Europa-Parlamentet under udarbejdelsen af disse udkast, og navnlig de møder mellem institutionerne, der havde banet vej for en bedre forståelse af deres respektive standpunkter.

TRAKTAT OM DEN EUROPÆISKE UNION

Regeringskonferencerne om Den Politiske Union og Den Økonomiske og Monetære Union, forsamlet på stats- og regeringschefniveau, nåede til enighed om udkastet til Traktat om Den Europæiske Union på grundlag af teksten (dok. SN 252/1/91) om Den Politiske Union og udkastet til Traktat om Den Økonomiske og Monetære Union. Den nødvendige endelige juridiske udarbejdelse og harmonisering af teksterne vil blive afsluttet med henblik på undertegnelse af Traktaten i begyndelsen af februar 1992.

Med særlig henvisning til social- og arbejdsmarkedspolitikken bekræfter Det Europæiske Råd, at de nuværende bestemmelser i Traktaten kan betragtes som "gældende fællesskabsret".

Det Europæiske Råd noterer sig, at elleve Medlemsstater ønsker at fortsætte den vej, der blev slået ind på med socialpagten i 1989. Med henblik herpå er der opnået enighed om, at der som bilag til Traktaten knyttes en protokol om social- og arbejdsmarkedspolitikken, der forpligter Fællesskabets institutioner til at træffe og gennemføre de nødvendige beslutninger samtidig med, at de tilpasser beslutningsprocedurerne med henblik på elleve Medlemsstaters anvendelse heraf.

UDVIDELSER

Det Europæiske Råd erindrer om, at ifølge Traktaten om Den Europæiske Union, som stats- og regeringscheferne nu er blevet enige om, kan en hvilken som helst europæisk stat, hvis styreform bygger på de demokratiske principper, ansøge om medlemskab af Unionen.

Det Europæiske Råd noterer sig, at forhandlingerne om tiltrædelse af Den Europæiske Union på grundlag af den Traktat, der nu er opnået enighed om, kan begynde, så snart Fællesskabet har afsluttet sine forhandlinger om egne indtægter og dertil knyttede spørgsmål i 1992.

Det Europæiske Råd noterer sig, at en række europæiske lande har indgivet ansøgninger eller har bebudet, at de agter at ansøge om medlemskab af Unionen. Det Europæiske Råd henstiller til Kommissionen, at den undersøger disse spørgsmål, herunder følgerne for den fremtidige udvikling af Unionen, med henblik på Det Europæiske Råds samling i Lissabon.

URUGUAY-RUNDEN

Det Europæiske Råd noterer sig, at frihandelsforhandlingerne er gået ind i deres afgørende fase. Det er blevet underrettet om de fremskridt, der er gjort i forhandlingerne, både i Genève og på det transatlantiske topmøde i Haag den 9. november 1991.

Det Europæiske Råd gentager, at det er fast besluttet på at nå til en substantiel, afbalanceret og global pakke af resultater af Uruguay-Runden inden årets udgang. Denne pakke skulle omfatte GATT-regler og -disciplin, markedsadgang, landbrug, tekstilvarer, tjenesteydelser, TRIP's og en institutionel styrkelse af GATT-systemet, med udelukkelse af enhver anvendelse af ensidige handlinger fra nogen parts side. Det anmoder indtrængende de øvrige partnere i Uruguay-Runden om at slutte sig til det i dets bestræbelser på at afslutte forhandlingerne på dette grundlag.

Det Europæiske Råd opfordrer Kommissionen til at udarbejde et godt forhandlingsresultat af Runden omfattende substantielle og troværdige resultater på alle væsentlige områder, som er i overensstemmelse med De Europæiske Fællesskabers mål.

Det anmoder Kommissionen om at holde Rådet nøje underrettet om de resultater, der opnås.

SAMARBEJDE OM RETLIGE OG INDRE ANLIGGENDER

Fri bevægelighed for personer, indvandring og asyl

- A. Det Europæiske Råd mærkede sig de rapporter om indvandring og asyl, som ministrene med ansvar for indvandring har udarbejdet på dets opfordring. Det anså disse rapporter for at udgøre et egnet grundlag for de foranstaltninger, der skal iværksættes på disse områder.

Det gav sin tilslutning til det fastlagte arbejdsprogram og de fastlagte tidsplaner og opfordrede ministrene med ansvar for indvandring til at gennemføre disse.

- B. Det Europæiske Råd noterede sig rapporten fra Koordinatorgruppen (fri bevægelighed for personer) og godkendte henstillingerne heri.
- C. Det Europæiske Råd udtrykte sin beklagelse over, at det endnu ikke har været muligt at løse det sidste problem, der er til hinder for undertegnelsen af konventionen om passage af EF-medlemsstaternes ydre grænser. Det Europæiske Råd opfordrede formandskabet til sammen med de pågældende to medlemsstater aktivt at arbejde for en løsning af dette spørgsmål.
- D. Det Europæiske Råd anmoder koordinatorene om at drøfte spørgsmålet om, hvilken opbygning Det Europæiske Informationssystem skal have, samt om at påse at der træffes tekniske og juridiske foranstaltninger - herunder beskyttelse af privatlivets fred - til oprettelse af systemet.

Da det er nødvendigt, at dette arbejde afsluttes snarest, bør det i første omgang undersøges, om de ordninger, som allerede er indført mellem visse medlemsstater, også kan gælde for samtlige medlemsstater.

Europol

Det Europæiske Råd gav sin tilslutning til, at der oprettes en europæisk politienhed (Europol), der i første omgang skal have til opgave at organisere udvekslingen af oplysninger om narkotika mellem de tolv EF-medlemsstater. Det Europæiske Råd pålagde ministrene (TREVI) i samarbejde med Kommissionen at træffe foranstaltninger, der skal muliggøre en hurtig oprettelse af Europol.

Narkotika

Det Europæiske Råd noterede sig rapporten fra Det Europæiske Udvalg for Narkotikabekæmpelse.

Det opfordrede Det Europæiske Fællesskabs institutioner til at gøre alt for, at retsaktene vedrørende Det Europæiske Narkotikaovervågningscenter kan blive vedtaget inden den 30. juni 1992.

Som led i den videst mulige information om narkotikaproblemer gav Det Europæiske Råd sin støtte til afholdelsen af en europæisk uge for forebyggelse af narkotikamisbrug i løbet af andet halvår af 1992.

Det Europæiske Råd opfordrede CELAD til at fortsætte sine koordineringsbestræbelser og til at sørge for, at de forskellige kompetente instanser omgående iværksætter det europæiske narkotikabekæmpelsesprogram, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd på samlingen den 14. december 1990 i Rom.

Konsekvenserne af udkastet til Traktat om Den Europæiske Union

Det Europæiske Råd pålagde Rådets kompetente instanser og Koordinatorgruppen (fri bevægelighed for personer) sammen med Kommissionen at se nærmere på, hvilke konsekvenser udkastet til Traktat om Den Europæiske Union vil få for tilrettelæggelsen af arbejdet inden for disse områder, således at de relevante bestemmelser i den fremtidige traktat omgående kan finde praktisk anvendelse, så snart Traktaten træder i kraft.

FØDEVARESITUATIONEN I MOSKVA OG ST. PETERSBORG

Det Europæiske Råd udtrykte bekymring over den kritiske situation med hensyn til fødevarerforsyningen i Moskva og St. Petersborg og nåede til enighed om, at Fællesskabet hurtigt bør træffe konkrete foranstaltninger for at hjælpe befolkningerne i disse byer.

Medlemsstaterne vil svare positivt på anmodninger fra Kommissionen om at stille logistiske eksperter til rådighed.

Det anmodede Kommissionen om at fremsætte specifikke forslag og Rådet (økonomi og finans) om på sin samling den 17. december 1991 at undersøge de specifikke aspekter af en fællesskabsaktion, herunder spørgsmålet om kreditgaranti.

DET EUROPÆISKE POLITISKE SAMARBEJDE

Mellemøsten

- Det Europæiske Råd vedtog erklæringen om fredsprocessen i Mellemøsten i bilag 1.
- Det Europæiske Råd udtrykker sin tilfredshed med den frigivelse af gidsler, der har fundet sted for nylig i Libanon. Det udtrykker sin taknemmelighed over for De Forenede Nationers generalsekretær for hans indsats i den forbindelse.

Det Europæiske Råd beklager, at de tyske statsborgere Heinrich Strübig og Thomas Kemptner fortsat tilbageholdes i Libanon.

Det Europæiske Råd appellerer indtrængende til alle regeringer og personer, som kan bidrage til en løsning på gidselspørgsmålet, om at fortsætte deres bestræbelser med henblik på at opnå en betingelsesløs frigivelse af alle personer, der tilbageholdes i strid med alle retsregler.

Spørgsmålet om gidslerne i Libanon bliver ikke løst, før alle gidsler er blevet frigivet.

Det Europæiske Råd udtrykker sin tilfredshed med, at De Forenede Nationers generalsekretær har meddelt, at han er rede til at fortsætte sine bestræbelser.

Udviklingen i Sovjetunionen

Det Europæiske Råd drøftede den seneste udvikling i Sovjetunionen og vedtog erklæringen i bilag 2.

Politik med hensyn til nye europæiske stater

Det Europæiske Råd anmodede udenrigsministrene om at vurdere udviklingen i Østeuropa og i Sovjetunionen med henblik på at udarbejde en strategi for forbindelserne med nye stater.

Racisme og fremmedhad

Det Europæiske Råd vedtog erklæringen i bilag 3.

Undersøgelserne vedrørende attentaterne mod fly PAN AM 103 og UTA 772

Det Europæiske Råd erindrer om den erklæring, Fællesskabet og medlemsstaterne udsendte den 2. december 1991, og det ser med største alvor på de beskyldninger, der er rettet mod libyske statsborgere i forbindelse med attentatet mod fly Pan Am 103 i december 1988 og attentatet mod fly UTA 772 i september 1989. Det Europæiske Råd bekræfter på ny sin fordømmelse af alle terrorhandlinger, uanset hvor og af hvem de begås.

Det Europæiske Råd har noteret sig de anmodninger, som Frankrigs, Det Forenede Kongeriges og De Forenede Staters regeringer forelagde de libyske myndigheder den 27. november 1991. Det tilslutter sig fuldt ud disse anmodninger og kræver, at de libyske myndigheder fuldstændigt og straks efterkommer dem.

ERKLÆRING OM FREDSPROCESSEN I MELLEMOSTEN

Det Europæiske Råd lægger stor vægt på fredskonferencen i Madrid om Mellemøsten, som indledte en forhandlingsproces på grundlag af FN's Sikkerhedsråds resolution 242 og 338, der bør føre frem til en retfærdig og global løsning på den arabisk-israelske konflikt og det palæstinensiske spørgsmål. På grundlag af de principielle holdninger, som i lang tid har været deres ledetråd, er Fællesskabet og dets medlemsstater besluttet på sammen med USA og Sovjetunionen at gøre alt, hvad der er dem muligt, for at fremme denne proces. I Madrid har de forpligtet sig til at yde en konstruktiv indsats i alle forhandlingsfaserne.

Det Europæiske Råd mener, at det er af afgørende betydning, at den fremdrift, der er opnået i Madrid, ikke kører fast i procedurespørgsmål. Det har noteret sig, at den anden samling i de bilaterale forhandlinger er blevet indkaldt i Washington. Disse forhandlinger bør føres med oprigtighed fra alle parter side. Kun således vil det være muligt at opnå substantielle fremskridt og nå frem til væsentlige tillidsskabende foranstaltninger. Det Europæiske Råd er af den opfattelse, at en standsning af den israelske bosættelsespolitik i de besatte områder ville være et væsentligt bidrag til skabelsen af et stabilt klima, som er nødvendigt for forhandlingernes videre forløb. En indstilling af den arabiske handelsboycot ville ligeledes bidrage hertil.

Med hensyn til situationen i de besatte områder er det vigtigt, at begge parter udviser tilbageholdenhed, og at Israel retter sig efter bestemmelserne i fjerde Genève-konvention. Det Europæiske Råd forventer en mærkbar forbedring af situationen i disse områder allerede inden iværksættelsen af midlertidige eller andre aftaler. Det har i den forbindelse noteret sig oplysningerne om, at voldsanvendelsen i de besatte områder er taget af siden Madrid-konferencen. Denne konference har således såvel i de besatte områder som andre steder vakt håb, som ikke må skuffes.

Det Europæiske Råd erindrer om Fællesskabets og dets medlemsstaters tilsagn om at ville bidrage aktivt og konkret til, at den multilaterale fase af forhandlingerne om det regionale samarbejde kan gøre fremskridt. Det udtrykker håbet om, at alle parter i regionen vil deltage i disse forhandlinger. Det Europæiske Råd mener, at de bilaterale og de multilaterale forhandlinger bør foregå sideløbende og understøtte hinanden. Forhandlingerne om det regionale samarbejde vil dog ikke kunne gå hurtigere end en politisk løsning. På baggrund af deres nære bånd til alle de involverede parter er Fællesskabet og dets medlemsstater besluttet på at opretholde en nær kontakt til alle deltagerne og gøre alt, hvad der er dem muligt, for at fremme væsentlige fremskridt på vejen hen imod en global, retfærdig og varig løsning.

ERKLÆRING OM UDVIKLINGEN I SOVJETUNIONEN

Det Europæiske Råd noterede sig, at republikkerne Hviderusland, Ukraine og Rusland har besluttet at danne et "statssamfund af uafhængige stater", som andre republikker er blevet opfordret til at tilslutte sig. Det noterede sig ligeledes præsident Gorbatsjovs erklæring af 9. december 1991.

Det Europæiske Råd understreger nødvendigheden af en konstruktiv dialog mellem samtlige berørte parter for at sikre, at omformningsprocessen i Sovjetunionen, der er gået ind i en afgørende fase, fortsætter på en fredelig, demokratisk og velordnet måde.

Det Europæiske Råd hilser det velkomment, at tre af de republikker, der deltager i denne omfattende forandringsproces, har erklæret, at de gensidigt anerkender og respekterer hinandens territoriale integritet og ukrænkeligheden af de eksisterende grænser i deres statsamfund.

Det Europæiske Råd noterer sig med glæde, at disse republikker samtidig har bekræftet, at de er rede til at overholde Sovjetunionens internationale forpligtelser og til at sikre udelt kontrol med kernevåben på deres område.

Det Europæiske Råd erindrer om, hvor vigtigt Fællesskabet og dets medlemsstater finder det, at samtlige republikker iagttager og gennemfører alle bestemmelser i Helsingfors-Slutakten, Paris-Charteret samt andre relevante CSCE-bestemmelser om menneskerettigheder og rettigheder for personer, der tilhører nationale mindretal. Det erindrer ligeledes om, at samtlige europæiske staters grænser ifølge disse bestemmelser er ukrænkelige og kun kan ændres med fredelige midler og efter aftale. Fællesskabet og dets medlemsstater finder det endvidere særdeles vigtigt, at der i de berørte republikker straks træffes de nødvendige foranstaltninger med henblik på, at aftalerne om våbenkontrol, ikke-spredning af kernevåben og effektiv kontrol med nukleare våben og disses sikkerhed får virkning. Fællesskabet og dets medlemsstater tilslutter sig ligeledes princippet om, at republikker, der opnår suverænitet, på deres side skal overholde de forpligtelser, der følger af Sovjetunionens udlandsgæld.

På et tidspunkt, hvor disse republikker demokratisk og fredeligt udtrykker deres vilje til at opnå fuld suverænitet, vil Fællesskabet og dets medlemsstater gerne ud fra et ønske om samarbejde etablere en dialog med dem om udviklingen af deres indbyrdes forbindelser.

Det Europæiske Råd udtrykker ligeledes sit ønske om, at disse republikker indbyrdes udvikler de samarbejdsstrukturer, der er nødvendige for at lette deres optagelse i det internationale samfund på en måde, der kan sikre sikkerhed, stabilitet og legitim udfoldelse for alle.

ERKLÆRING OM RACISME OG FREMMEHED

Det Europæiske Råd konstaterer med bekymring, at tilkendegivelser af racisme og fremmedhad manifesterer sig i stadig stigende omfang i Europa, både i Fællesskabets medlemsstater og andre steder.

Det Europæiske Råd understreger, at de internationale forpligtelser til at bekæmpe diskrimination og racisme, som medlemsstaterne har indgået inden for rammerne af De Forenede Nationer, Europarådet og CSCE, har uformindsket gyldighed.

Det Europæiske Råd erindrer om den erklæring imod racisme og fremmedhad, som Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen afgav den 11. juni 1986, og udtrykker sin afsky for ovennævnte følelser og tilkendegivelser, idet det bekræfter ( ) erklæring, som det selv afgav den 26. juni 1990 i Dublin. Sådanne tilkendegivelser, herunder udtryk for fordømme over for og vold mod indvandrere samt udnyttelse af disse, er uacceptable.

Det er Det Europæiske Råds overbevisning, at respekten for menneskets værdighed er afgørende for Fællesskabets Europa, og at bekæmpelsen af alle former for diskrimination derfor er vital for Det Europæiske Fællesskab som et fællesskab af stater, der bygger på retsstatsprincippet. Det Europæiske Råd finder det derfor nødvendigt, at medlemsstaternes regeringer og parlamenter handler klart og utvetydigt for at imødegå de følelser og tilkendegivelser af racisme og fremmedhad, som manifesterer sig i stigende omfang.

Det Europæiske Råd anmoder ministrene og Kommissionen om at øge deres bestræbelser på at bekæmpe diskrimination og fremmedhad og om at styrke retsbeskyttelsen af statsborgere fra tredjelande på medlemsstaternes område.

Endelig konstaterer Det Europæiske Råd, at lignende tilkendegivelser af intolerance og fremmedhad kommer til udtryk i ekstreme former for nationalisme og ethnocentrisme i forbindelse med omvæltningerne i Østeuropa. Fællesskabet og medlemsstaternes politik over for disse lande skal sigte mod stærkt at modvirke sådanne tilkendegivelser.

D E N P O L I T I S K E U N I O N

Formandskabet foreslår følgende ændringer til sin tekst
(dok. CONF-UP 1850/91 + COR 1 + COR 2):

FÆLLES BESTEMMELSER

Artikel A

Ved denne Traktat opretter De Høje Kontraherende Parter indbyrdes en europæisk union, i det følgende benævnt Unionen.

Denne Traktat udgør en ny fase i processen hen imod en stadig snævrere union mellem de europæiske folk, i hvilken beslutningerne træffes så nært på borgerne som muligt.

Unionens grundlag er De Europæiske Fællesskaber samt den politik og det samarbejde, som indføres ved denne Traktat. Unionen har til opgave på en sammenhængende og solidarisk måde at tilrettelægge forbindelserne mellem Medlemsstaterne og mellem deres folk.

Artikel B

Unionen har som mål:

- at fremme afbalancerede og varige økonomiske og sociale fremskridt, navnlig gennem etableringen af et område uden indre grænser, styrkelse af den økonomiske og sociale samherighed og oprettelse af en økonomisk og monetær union, som på lang sigt skal omfatte en fælles valuta i overensstemmelse med bestemmelserne i denne Traktat;
- at styrke sin identitet i internationale sammenhænge, især gennem iværksættelsen af en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, som på lang sigt skal omfatte en fælles forsvarspolitik;
- at styrke beskyttelsen af Medlemsstaternes statsborgeres rettigheder og interesser gennem indførelsen af et unionsstatsborgerskab;
- at udvikle et nært samarbejde vedrørende retlige og indre anliggender;
- fuldt ud at opretholde gældende fællesskabsret og udbygge den med henblik på via fremgangsmåden i artikel W, stk. 2, at overveje, i hvilket omfang den politik og det samarbejde, der iværksættes ved denne Traktat, vil skulle revideres med henblik på at sikre effektiviteten af Fællesskabets mekanismer og institutioner.

Unionens mål skal gennemføres som foreskrevet i denne Traktat og i overensstemmelse med de betingelser og efter den tidsplan, som er fastsat heri, samt underlagt af subsidiaritetsprincippet som defineret i artikel 3 B i Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Artikel C, D

ændrede

Artikel E

Ordene "de specifikke bestemmelser" ændres til "de øvrige bestemmelser".

Artikel F

ændret

BESTEMMELSER OM ÆNDRING AF EØF-TRAKTATEN MED HENBLIK PÅ OPRETTELSE AF DET
EUROPÆISKE FÆLLESSKAB

Artikel 3

Litra d): ordene "som fastlagt i artikel 100 C" tilføjes.

Følgende led tilføjes: "- bidrag til styrkelse af forbrugerbeskyttelse".

Artikel 3 B

(side 13)

Affattes således:

"Fællesskabet handler inden for rammerne af de beføjelser og mål, der tillægges det i denne Traktat.,

På de områder, som ikke hører ind under dets enekompetence, handler Fællesskabet i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet kun hvis og i det omfang, målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af Medlemsstaterne og derfor på grund af den påtænkte handling omfang eller virkninger bedre kan gennemføres på fællesskabsplan.

Fællesskabet handler kun i det omfang, det er nødvendigt for at nå denne Traktats mål."

Artikel 4

(side 14)

I stk. 1 tilføjes: Revisionsretten

Artikel 87

(side 24)

Den nuværende EØF-Traktattekst er uændret.

Artikel 99

Ordene "med forbehold af bestemmelserne i artikel 101" udgår.

Artikel 100 C

(side 26)

Affattes således:

1. Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, udpeger de tredjelands statsborgere, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af Medlemsstaternes ydre grænser
2. I tilfælde af, at der i et tredjeland opstår en nødsituation, der indebærer fare for en pludselig tilstrømning af statsborgere fra dette land til Fællesskabet, kan Rådet dog med kvalificeret flertal efter henstilling fra Kommissionen i en periode på højst 6 måneder indføre visumpligt for statsborgere fra det pågældende land. Den visumpligt, der indføres i henhold til denne bestemmelse, kan udvides efter fremgangsmåden i stk. 1.

3. Fra den 1. januar 1996 træffer Rådet de i stk. 1 nævnte afgørelser med kvalificeret flertal. Rådet vedtager inden denne dato med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet foranstaltninger vedrørende ensartet udformning af visa.
4. På de områder, der er nævnt i denne artikel, skal Kommissionen behandle enhver anmodning, der fremsættes af en Medlemsstat om, at Kommissionen skal forelægge et forslag for Rådet.
5. Denne artikel berører ikke Medlemsstaternes udøvelse af deres forpligtelser til at opretholde lov og orden og beskytte den indre sikkerhed.
6. Bestemmelserne i denne artikel finder anvendelse på andre forhold, hvis der træffes beslutning herom i henhold til artikel I i Unionstraktatens bestemmelser om samarbejde vedrørende retlige og indre anliggender.
7. Bestemmelserne i konventioner, som er i kraft mellem Medlemsstaterne vedrørende forhold, der er omfattet af denne artikel, forbliver i kraft, så længe deres indhold ikke er erstattet af direktiver eller foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til denne artikel.

Afsnit VIII - Kapitel 1: Sociale og arbejdsmæssige bestemmelser

Den nuværende EØF-Traktattekst er uændret (jf. bilag III).

Kapitel 3: Uddannelse

(side 38)

I artikel A, stk. 1, indsættes efter "opbygningen af" ordene "uddannelsessystemerne og deres kulturelle og sproglige mangfoldighed".

Artikel 123

(side 37)

Ordene "tilpasningen til den industrielle udvikling" ændres til "tilpasningen til industrielle ændringer og til ændringer i produktionssystemerne".

Afsnit X - Økonomisk og Social Samhørighed (side 43)

Erklæringen i bilag I tilføjes.

Artikel 130 D

Stk. 2 affattes således:

"Efter samme fremgangsmåde opretter Rådet inden den 31.12.1993 en samhørighedsfond, der yder finansielle bidrag til projekter inden for miljø og trans-europæiske net på transportinfrastrukturområdet."

Afsnit XI - Forskning og teknologisk udvikling

Artikel 130 I (rammeprogram)

Fremgangsmåden i artikel 189 B med enstemmighed.

Artikel 130 S (Miljø)

(side 52-53)

Stk. 2 affattes således:

"Uanset stk. 1 og med forbehold af bestemmelserne i artikel 100 A vedtager Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

- bestemmelser af hovedsagelig fiskal karakter,
- foranstaltninger vedrørende fysisk planlægning, arealanvendelse, bortset fra affaldshåndtering og foranstaltninger af generel karakter, samt forvaltning af vandressourcerne,
- foranstaltninger, der i væsentlig grad berører en Medlemsstats valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning.

"Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet fastlægge de i dette stykke nævnte spørgsmål, om hvilke der skal træffes afgørelse med kvalificeret flertal".

Stk. 3, første afsnit, affattes således:

"På andre områder vedtager Rådet efter fremgangsmåden i artikel 189 B generelle handlingsprogrammer for prioriterede mål, som skal virkeliggøres."

Stk. 5 affattes således:

"Uden at det berører princippet om, at forureneren betaler, fastsætter Rådet, såfremt en foranstaltning, der bygger på bestemmelserne i stk. 1, indebærer uforholdsmæssigt store udgifter for de offentlige myndigheder i en medlemsstat, i den retsakt, hvorved denne foranstaltning vedtages, relevante bestemmelser i form af:

- undtagelser af midlertidig karakter og/eller
- finansiel støtte fra den samhörighedsfond, der i henhold til bestemmelserne i artikel 130 D skal oprettes inden den 31.12.1993."

Følgende erklæring fra Medlemsstaterne tilføjes.

"Ændringer i fællesskabslovgivningen kan ikke underminere de undtagelser, der i henhold til direktiv ... (store forbrændingsanlæg) er indrømmet Spanien og Portugal indtil den 31. december 1999."

Afsnit XIII - Transeuropæiske net

Artikel B

(side 54-55)

Tredje led i stk. 1 affattes således:

"- eventuelt støtte Medlemsstaternes finansielle indsats til fordel for projekter af fælles interesse, som fastlægges inden for rammerne af de retningslinjer, der er omhandlet i første led, navnlig i form af feasibility-undersøgelser, lånegarantier eller rentegodtgørelser; Fællesskabet kan også, via den samhörighedsfond, der skal oprettes senest den 31.12.1993 i overensstemmelse med artikel 130 D, bidrage finansielt til specifikke projekter i Medlemsstaterne på transportinfrastrukturområdet."

Artikel C

Der tilføjes et nyt stykke 2:

"Hver Medlemsstat godkender de retningslinjer og projekter af fælles interesse, der vedrører dens eget område."

Afsnit XIV - Industri (side 56)

Sidste punktum i stk. 3 affattes således:

"Rådet kan med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomisk og Sociale Udvalg træffe beslutning om specifikke foranstaltninger til støtte for Medlemsstaternes aktioner med henblik på virkeliggørelse af målene i stk. 1."

I slutningen af stk. 3 tilføjes:

Dette afsnit danner ikke grundlag for Fællesskabets indførelse af foranstaltninger, som kan fordreje konkurrencen.

Afsnit XV - Folkesundhed (side 58)

Stk. 1, andet afsnit: efter "de alvorligste sygdomme" tilføjes "herunder narkomani".

Nyt afsnit XVIII - Forbrugerbeskyttelse

1. Fællesskabet bidrager til virkeliggørelsen af et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ved:
  - a) foranstaltninger, som det vedtager i henhold til artikel 100 A som led i gennemførelsen af det indre marked,
  - b) særlige aktioner, som støtter og supplerer den politik, Medlemsstaterne fører med henblik på at beskytte forbrugernes sundhed, sikkerhed og økonomiske interesser og sikre en passende forbrugeroplysning.
2. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i artikel 189 B og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg de særlige aktioner, der er omhandlet i stk. 1 litra b).
3. Aktioner, som vedtages i medfør af stk. 2, er ikke til hinder for, at den enkelte Medlemsstat opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger skal være forenelige med denne Traktat. De meddeles Kommissionen.

Artikel 138

(side 70)

(EØF-Traktatens artikel 138, stk. 2, ændret) ¹⁾

Artikel 157

(nuværende EØF-Traktat ændret) ¹⁾

Afsnit XVI: Kultur

Fremgangsmåden i artikel 189 B med enstemmighed.

Artikel 158 (Varigheden af Kommissionens mandatperiode)

(side 73)

Der tilføjes et nyt stk. 1a:

"Fra 1. januar 1995 er Kommissionens mandatperiode fem år."

---

1) Erklæring

Medlemsstaterne er enige om, at de vil drøfte spørgsmålene vedrørende antal let af medlemmer af Europa-Parlamentet og af Kommissionen senest ved udgang af 1992, med henblik på at nå til enighed, således at der kan tilvejebringe det nødvendige retsgrundlag for fastsættelsen af antallet af medlemmer af Europa-Parlamentet i god tid inden valget i 1994. Afgørelsen vil bl.a. blive truffet på baggrund af behovet for at fastlægge det samlede antal medlemmer af Europa-Parlamentet i et udvidet Fællesskab.

Den tyske delegation har fremsat en mundtlig erklæring til protokollen om antallet af tyske medlemmer af Europa-Parlamentet.

(Der skal foretages konsekvensrettelser i bestående traktatbestemmelser om varigheden af mandatperioden for den Kommission, der skal udnævnes i januar 1993, og om proceduren for afskedigelse af Kommissionen (artikel 144). Det skal gøres klart, at den Kommission, der udnævnes til at erstatte en afskediget Kommission, kun skal fungere indtil den ordinære dato for genudnævnelse af Kommissionen og ikke i en fuld mandatperiode.)

Artikel 161

Stk. 2 udgår (assisterende medlemmer af Kommissionen).

Artikel 167 (Valg af Domstolens præsident)

(side 76)

Nuværende artikel i EØF-Traktaten ændret.

FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK

Artikel C

(side 107)

Første punktum i stk. 2 affattes således:

"Rådet skal, når det vedtager den fælles aktion og på et hvilket som helst stadium under udviklingen heraf, definere de spørgsmål, om hvilke der skal træffes afgørelse med kvalificeret flertal."

Følgende erklæring fra Konferencen tilføjes:

"Med hensyn til rådsafgørelser, der kræver enstemmighed, undgår Medlemsstaterne i videst muligt omfang at hindre en enstemmig afgørelse, hvis der er kvalificeret flertal for denne afgørelse".

Stk. 6 affattes således:

"Går forholdenes udvikling det påtrængende nødvendigt, og foreligger der ikke nogen rådsafgørelse, kan Medlemsstaterne straks træffe de foranstaltninger, der er absolut nødvendige under hensyntagen til de almindelige mål for den fælles aktion. Den berørte Medlemsstat underretter omgående Rådet om en sådan aktion.

Artikel D

(side 109)

1. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle spørgsmål vedrørende Den Europæiske Unions sikkerhed, herunder udformningen på lang sigt af en fælles forsvarspolitik, som med tiden vil kunne føre til et fælles forsvar.

2. Unionen anmoder Den Vesteuropæiske Union, der udgør en integrerende del af udviklingen af Den Europæiske Union, om at udarbejde og iværksætte de af Unionens afgørelser og aktioner, der har indvirkning på forsvarsområdet. Rådet vedtager i forståelse med WEU's institutioner de nødvendige praktiske bestemmelser.
3. Spørgsmål, der har indvirkning på forsvarsområdet, og som er omfattet af denne artikel, er ikke undergivet procedurerne i artikel C.
4. Unionens politik i overensstemmelse med denne artikel berører ikke visse Medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitik's særlige karakter og skal overholde de forpligtelser, som visse Medlemsstater har i henhold til den nordatlantiske traktat, og skal være forenelig med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for dennes rammer.
5. Denne artikels bestemmelser er ikke til hinder for, at der på bilateralt plan inden for rammerne af WEU og Den Atlantiske Alliance udvikles et tættere samarbejde mellem to eller flere Medlemsstater, for så vidt dette samarbejde ikke er i modstrid med eller hæmmer det samarbejde, der er omhandlet i dette afsnit.
6. For at fremme denne Traktats mål og under hensyn til 1998-fristen i forbindelse med artikel 12 i Bruxelles-Traktaten kan denne artikels bestemmelser revideres som fastsat i artikel W, stk. 2, på grundlag af en rapport, som Rådet skal forelægge Det Europæiske Råd i 1996, og som skal omfatte en evaluering af de fremskridt og erfaringer, der er gjort indtil da.

Artikel G
(side 110)

Stk. 1 affattes således:

"Formandskabet skal høre Europa-Parlamentet om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og påse, at der tages behørigt hensyn til Europa-Parlamentets synspunkter. Formandskabet og Kommissionen underretter regelmæssigt Europa-Parlamentet om udviklingen i Unionens forsvars- og sikkerhedspolitik."

Fodnote til artikel K

(side 113)

Teksten affattes således:

"Den sproglige ordning, der gælder for De Europæiske Fællesskaber, finder anvendelse.

For COREU-meddelelser anvendes den nuværende praksis for Det Europæiske Politiske Samarbejde som model indtil videre.

Alle tekster vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, som forelægges for eller vedtages på samlinger i Det Europæiske Råd og Rådet, samt alle tekster, der skal offentliggøres, oversættes omgående og samtidigt til alle fællesskabssprog."

Erklæring fra de Medlemsstater, der er medlemmer af WEU

(side 114)

(se bilag V)

BESTEMMELSER OM SAMARBEJDE OM RETLIGE OG INDRE ANLIGGENDER

Artikel A

(side 116)

Der tilføjes et nyt nr. 2, der affattes således:

"Regler for personers passage af Medlemsstaternes ydre grænser og udevelse af kontrol heraf"

Det nuværende nr. 2 ændres til nr. 3 og samtidig udgår i litra a) ordene: "når der er tale om langvarigt ophold".

Nr. 3, 4, 5, 6, 7 og 8 i artikel A ændres til henholdsvis nr. 4, 5, 6, 7, 8 og 9. Henvisninger til disse numre tilpasses.

Erklæring ad artikel A, nr. 1

(side 122)

I punkt 1 erstattes ordene "inden udgangen af 1993" med "inden begyndelsen af 1993".

I punkt 2 erstattes ordene "inden udgangen af 1994" med "inden udgangen af 1993".

Erklæring ad artikel A, nr. 8

(side 124)

I sidste afsnit ændres ordene "i løbet af 1995" til "i løbet af 1994".

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel W
(side 127)

Stk. 2 affattes således:

"Der indkaldes til en konference mellem repræsentanterne for Medlemsstaternes regeringer i 1996 med henblik på at gennemgå de bestemmelser i denne Traktat, for hvilke der er fastsat bestemmelse om revision, i overensstemmelse med målene i artikel A og B i de fælles bestemmelser."

PROTOKOL OM
ØKONOMISK OG SOCIAL SAMHØRIGHED

Kommissionen og Medlemsstaterne,

som erindrer om, at Unionen har sat sig som mål at fremme økonomiske og sociale fremskridt, bl.a. gennem en styrkelse af den økonomiske og sociale samhørighed;

som erindrer om, at der i EF-Traktatens artikel 2 bl.a. nævnes den opgave at fremme økonomisk og social samhørighed samt solidaritet mellem Medlemsstaterne, og at en styrkelse af den økonomiske og sociale samhørighed er med blandt de områder for Fællesskabets virke, som er opregnet i artikel 3;

som erindrer om, at bestemmelserne i afsnit X om økonomisk og social samhørighed som helhed udgør retsgrundlaget for en konsolidering og yderligere udvikling af Fællesskabets indsats inden for den økonomiske og sociale samhørighed, herunder muligheden for at oprette nye fonde;

som erindrer om, at der ifølge bestemmelserne i afsnit XII om miljø og afsnit XIII om transeuropæiske net skal oprettes en samhørighedsfond inden den 31.12.1993;

som giver udtryk for deres overbevisning om, at fremskridt hen imod en økonomisk og monetær union vil bidrage til den økonomiske vækst i alle Medlemsstater;

som bemærker, at Fællesskabets strukturfonde fordobles udtrykt reelt mellem 1987 og 1993, hvilket indebærer store overførsler, især i forhold til de mindre velstillede medlemsstaters BNP;

som bemærker, at EIB udlåner store og stigende beløb til gavn for de mindre velstillede regioner;

som bemærker ønsket om større fleksibilitet ved tildelingen af midler fra strukturfondene;

som bemærker ønsket om en graduering af niveauerne for fællesskabsdeltagelsen i programmer og projekter i visse lande;

som bemærker forslaget om at tage større hensyn til Medlemsstaternes relative velstand i ordningen med egne indtægter.

Bekræfter på ny, at fremme af økonomisk og social samhørighed er afgørende for Fællesskabets fulde udvikling og vedvarende succes, og understreger betydningen af, at den økonomiske og sociale samhørighed indgår i Traktatens artikel 2 og 3.

bekræfter på ny deres overbevisning om, at strukturfondene fortsat bør spille en betydelig rolle i gennemførelsen af Fællesskabets målsætninger med hensyn til samhørigheden,

bekræfter på ny deres overbevisning om, at EIB fortsat skal anvende størstedelen af sine midler på fremme af den økonomiske og sociale samhørighed, og erklærer, at de er villige til at tage EIB's kapitalbehov op til fornyet overvejelse, så snart det bliver nødvendigt af hensyn til dette formål,

bekræfter på ny nødvendigheden af en grundig evaluering af strukturfondenes drift og effektivitet i 1992 samt nødvendigheden af ved den lejlighed endnu en gang at vurdere, hvad der er den passende størrelse for disse fonde på baggrund af Fællesskabets opgaver med hensyn til social og økonomisk samhørighed,

er enige om, at den samherighedsfond, der skal oprettes inden den 31.12.1993, skal yde finansielle bidrag fra Fællesskabet til projekter på miljøområdet og inden for transeuropæiske net i Medlemsstater, der har et BNI pr. indbygger på mindre end 90% af gennemsnittet i Fællesskabet, og som har et program, der fører til opfyldelse af de økonomiske konvergensbetingelser i Traktatens artikel 104 B,

erklærer, at de agter at tillade en større fleksibilitetsmargen ved tildelingen af midler fra strukturfondene til opfyldelse af specifikke behov, som ikke er dækket af de nuværende forordninger om strukturfondene,

erklærer, at de er villige til at graduere niveauerne for Fællesskabets deltagelse i strukturfondenes programmer og projekter med henblik på at undgå uforholdsmæssigt store udgiftsstigninger på budgetterne i de mindre velstillede medlemsstater,

erkender behovet for regelmæssigt at overvåge de fremskridt, der er gjort i retning mod at opnå økonomisk og social samherighed, tillige med deres vilje til at undersøge alle nødvendige foranstaltninger i den henseende,

erklærer, at de har til hensigt at tage større hensyn til de enkelte Medlemsstater bidragsevne i forbindelse med ordningen med egne indtægter og at undersøge, hvorledes der over for de mindre velstillede Medlemsstater kan kompenseres for de degressive elementer, som findes i den nuværende ordning med egne indtægter.

BILAG II

HENVISNING I TRAKTATEN TIL EUROPÆISKE PARTIER

Konferencen er enig om, at det i Traktaten på passende måde skal nævnes, at europæiske partier er vigtige som integrationsfaktor inden for Unionen. De skal bidrage til at skabe konsensus og til at udtrykke unionsborgernes vilje.

Den præcise affattelse og placering vil blive fastsat senere.

PROTOKOL
OM SOCIAL- OG ARBEJDSMARKEDSPOLITIKKEN

De Høje Kontraherende Parter,

som konstaterer, at elleve Medlemsstater ønsker at gå videre ad den vej, som blev afstukket i Socialpagten af 1989, og at de indbyrdes har indgået en aftale herom:

1. Er enige om at give disse elleve Medlemsstater bemyndigelse til at anvende Det Europæiske Fællesskabs institutioner, procedurer og mekanismer til sammen at træffe og hver især for sit vedkommende at anvende de nødvendige afgørelser.
2. Det Forenede Kongerige deltager ikke i drøftelser og vedtagelse af Kommissionens forslag vedrørende de områder, der er omfattet af ovennævnte aftale.

Uanset artikel 148, stk. 2, i Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab er retsakter, der er udarbejdet i henhold til denne protokol, og som skal vedtages af Rådet med kvalificeret flertal, vedtaget, hvis der er mindst fireogfyrre stemmer for. Enstemmighed blandt alle Rådets medlemmer med undtagelse af Det Forenede Kongerige er nødvendig i forbindelse med de retsakter, der skal vedtages med enstemmighed, samt dem, der udgør en ændring af Kommissionens forslag.

Retsakter, som Rådet vedtager på denne måde, samt eventuelle finansielle følger af de foranstaltninger, der træffes i medfør af artikel 118, stk. 3, sidste led, gælder ikke for Det Forenede Kongerige.

AFTALE
INDGÅET MELLEM DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS MEDLEMSSTATER
MED UNDTAGELSE AF DET FORENEDE KONGERIGE

Undertegnede elleve HØJE KONTRAHERENDE PARTER, som ØNSKER at gennemføre socialpagten af 1989 på grundlag af "gældende fællesskabsret", og som TAGER HENSYN TIL protokollen om social- og arbejdsmarkedspolitikken:

er ENIGE om følgende:

Artikel 117

Fællesskabet og dets Medlemsstater har som mål at fremme beskæftigelsen, en forbedring af leve- og arbejdsvilkårene på et stadig stigende niveau, en passende social beskyttelse, dialogen på arbejdsmarkedet, en udvikling af de menneskelige ressourcer, der skal muliggøre et varigt højt beskæftigelsesniveau, og bekæmpelse af social udstødelse. Med henblik herpå iværksætter Fællesskabet og dets Medlemsstater foranstaltninger, der tager hensyn til forskellene i national praksis, særlig på overenskomstområdet, samt til nødvendigheden af at opretholde fællesskabsøkonomiens konkurrenceevne.

Artikel 118

1. Med henblik på at virkeliggøre de i artikel 117 fastlagte mål støtter og supplerer Fællesskabet Medlemsstaternes indsats på følgende områder:

- forbedring af især arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed,
- arbejdsvilkårene,
- information og høring af arbejdstagerne.

- lige muligheder for mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og ligebehandling i arbejdet,
- erhvervsmæssig integration af personer, der er udstødt fra arbejdsmarkedet jf. dog artikel B i kapitel 3.

2. Med henblik herpå kan Rådet ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsfor-
skrifter, der skal gennemføres gradvis under hensyn til de vilkår og tekniske
bestemmelser, der gælder i hver af Medlemsstaterne. I disse direktiver skal
det undgås at pålægge administrative, finansielle og retlige byrder af en
sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virk-
somheder.

Rådet træffer afgørelse efter fremgangsmåden i artikel 189 C og efter høring
af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. Rådet træffer dog på følgende områder afgørelse med enstemmighed på foreslag
af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og
Sociale Udvalg:

- arbejdstagernes sociale sikring og sociale beskyttelse,
- beskyttelse af arbejdstagere ved ophævelse af en arbejdskontrakt,
- repræsentation af og kollektivt forsvar for arbejdstagernes og arbejds-
vernes interesser (herunder medbestemmelse), jf. dog stk. 6,
- beskæftigelsesvilkår for tredjelandsstatsborgere, der lovligt opholder sig
på Fællesskabets område,
- finansielle bidrag til beskæftigelsesfremme og jobskabelse, uden at dette
dog griber ind i bestemmelserne vedrørende Socialfonden.

4. En Medlemsstat kan overlade det til arbejdsmarkedets parter, efter en fælles
anmodning fra disse, at gennemføre de direktiver, der er udstedt i henhold
til stk. 2 og 3.

I så tilfælde sikrer Medlemsstaten sig, at arbejdsmarkedets parter senest på
den dato, hvor direktivet skal være gennemført i overensstemmelse med arti-
kel 189, har indført de nødvendige bestemmelser ad aftalemæssig vej. I det
Medlemsstaten skal træffe de nødvendige foranstaltninger, således at den på
et hvilket som helst tidspunkt er i stand til at sikre de resultater, der er
forskrevet i dette direktiv.

5. Bestemmelser, som vedtages i henhold til denne artikel, er ikke til hinder for, at de enkelte Medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger, når de er forenelige med denne Traktat.
6. Bestemmelserne i denne artikel gælder ikke for lønforhold, organisationsret, strejkeret eller ret til lockout.

Artikel 118 A

1. Kommissionen har til opgave at fremme konsultationen af arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan og træffer alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at lette dialogen mellem dem, idet den samtidig serger for en afbalanceret støtte til begge parter.
2. Med henblik herpå konsulterer Kommissionen arbejdsmarkedets parter om de mulige retningslinjer for en fællesskabsindsats, før den fremsætter forslag på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område.
3. Hvis Kommissionen efter denne konsultation finder en fællesskabsindsats hensigtsmæssig, konsulterer den arbejdsmarkedets parter om det påtænkte forslag. Arbejdsmarkedets parter afgiver en udtalelse eller, om nødvendigt en henstilling, til Kommissionen.
4. I forbindelse med denne konsultation kan arbejdsmarkedets parter meddele Kommissionen, at de ønsker at indlede proceduren i artikel 118 B. Varigheden af denne procedure må ikke overstige 9 måneder, medmindre arbejdsmarkedets parter og Kommissionen i fællesskab træffer beslutning om en forlængelse.

Artikel 118 B

1. Dialogen mellem arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan kan, hvis parterne finder det ønskeligt, føre til overenskomstmessige forbindelser, herunder aftaler.

2. Iværksættelsen af aftaler, der indgås på fællesskabsplan, finder sted - enten efter de fremgangsmåder og den praksis, arbejdsmarkedets parter og medlemsstaterne normalt anvender - eller i spørgsmål under artikel 118 efter fælles anmodning fra de underskrivende parter, ved en afgørelse, som Rådet træffer på forslag af Kommissionen. ¹⁾

Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal, undtagen når den pågældende aftale indeholder en eller flere bestemmelse(r), der vedrører et af de i artikel 118, stk. 3, nævnte områder, i så fald træffer Rådet afgørelse med enstemmighed.

Artikel 118 C

Med henblik på at virkeliggøre de i artikel 117 fastlagte mål og med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne Traktat fremmer Kommissionen samarbejdet mellem Medlemsstaterne og letter samordningen af deres indsats på de områder inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken, der er omfattet af dette traktatafsnit.

Artikel 119

1. Hver Medlemsstat gennemfører princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde.
2. Ved løn forstås i denne artikel den almindelige grund- eller minimumsløn og alle andre ydelser, som arbejdstageren som følge af arbejdsforholdet modtager fra arbejdsgiveren direkte eller indirekte i penge eller naturalier.
Lige løn uden forskelsbehandling baseret på køn indebærer:

---

1) Erklæring til optagelse i Konferencens slutakt

"Konferencen erklærer, at den første gennemførelsesbestemmelse for aftalerne mellem arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan - der er nævnt i artikel 118 B, stk. 2 - består i, at aftalernes indhold udformes ved kollektive forhandlinger efter hver medlemsstats regler, og at denne bestemmelse derfor ikke indebærer, at medlemsstaterne har pligt til direkte at anvende disse aftaler eller udarbejde regler for gennemførelse heraf, eller at de har pligt til at ændre de gældende nationale bestemmelser for at lette iværksættelsen af disse."

- a) at den løn, der ydes for samme akkordlønnede arbejde, fastsættes på samme beregningsgrundlag;
  - b) at den løn, der ydes for tidlønnet arbejde, er den samme for samme slags arbejde.
3. Denne artikel er ikke til hinder for, at de enkelte Medlemsstater opretholder eller vedtager foranstaltninger, der tager sigte på at indføre specifikke fordele, der har til formål at gøre det lettere for kvinder at udøve en erhvervsaktivitet, eller at forebygge eller opveje ulemper i deres erhvervsma-sige karriere.

Artikel 120 og 121

udgår

Artikel 122

Kommissionen udarbejder hvert år en rapport om gennemførelsen af målene i artikel 117, herunder om udviklingen i den demografiske situation i Fællesskabet. Den fremsender denne rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Europa-Parlamentet kan opfordre Kommissionen til at udarbejde rapporter om særlige spørgsmål vedrørende den sociale og arbejdsmarkedsmæssige situation.

Erklæring fra de medlemsstater i Den Vesteuropæiske Union,
der også er medlemmer af Den Europæiske Union, om WEU's rolle
og forbindelser med Den Europæiske Union og Den Atlantiske Alliance

Indledning

1. WEU's medlemsstater er enige om, at der skal udvikles en egentlig europæisk sikkerheds- og forsvarsdimension, samt om at det europæiske ansvar i forsvarsansliggender skal øges. Denne dimension skal opbygges gennem en gradvis proces omfattende forskellige faser. WEU skal være en integrerende del af udviklingen af Den Europæiske Union og vil styrke sit bidrag til solidariteten inden for Den Atlantiske Alliance. WEU's medlemsstater er enige om at styrke WEU's rolle, idet perspektivet på længere sigt er en fælles forsvarspolitik inden for Den Europæiske Union, som med tiden vil kunne føre til et fælles forsvar, som er foreneligt med forsvaret inden for Den Atlantiske Alliance.
2. WEU skal udvikles som den forsvarsmæssige komponent i Den Europæiske Union og som det middel, der kan styrke den europæiske søjle i Den Atlantiske Alliance. Med henblik herpå vil WEU udforme en fælles europæisk forsvarspolitik og fremme dennes konkrete gennemførelse i kraft af en yderligere udvikling af sin egen operationelle rolle.

WEU's medlemsstater noterer sig artikel D om udenrigs- og sikkerhedspolitikken i Traktaten om Den Europæiske Union, som har følgende ordlyd:

- "1. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik omfatter alle spørgsmål vedrørende Den Europæiske Unions sikkerhed, herunder udformningen på lang sigt af en fælles forsvarspolitik, som med tiden vil kunne føre til et fælles forsvar.
2. Unionen anmoder Den Vesteuropæiske Union, der udgør en integrerende del af udviklingen af Den Europæiske Union, om at udarbejde og iværksætte de

af Unionens afgørelser og aktioner, der har indvirkning på forsvarsområdet. Rådet vedtager i forståelse med WEU's institutioner de nødvendige praktiske bestemmelser.

3. Spørgsmål, der har indvirkning på forsvarsområdet, og som er omfattet af denne artikel, er ikke undergivet procedurerne i artikel C.
4. Unionens politik i overensstemmelse med denne artikel berører ikke visse Medlemsstaters sikkerheds- og forsvarspolitikks særlige karakter og skal overholde de forpligtelser, som visse Medlemsstater har i henhold til de nordatlantiske traktat, og skal være forenelig med den fælles sikkerheds og forsvarspolitik, der er fastlagt inden for dennes rammer.
5. Denne artikels bestemmelser er ikke til hinder for, at der på bilateralt plan inden for rammerne af WEU og Den Atlantiske Alliance udvikles et tættere samarbejde mellem to eller flere Medlemsstater, for så vidt dett samarbejde ikke er i modstrid med eller hæmmer det samarbejde, der er omhandlet i dette afsnit.
6. For at fremme denne Traktats mål og under hensyn til 1998-fristen i forbindelse med artikel XII i Bruxelles-Traktaten kan denne artikels bestemmelser revideres som fastsat i artikel W, stk. 2, på grundlag af en rapport, som Rådet skal forelægge Det Europæiske Råd i 1996, og som skal omfatte en evaluering af de fremskridt og erfaringer, der er gjort indtil da."

A. WEU's forbindelser med Den Europæiske Union

3. Målet er, at WEU i etaper skal udbygges til at være forsvarskomponenten i Den Europæiske Union. Med dette for øje er WEU rede til efter anmodning fra Den Europæiske Union at udarbejde og iværksætte de unionsafgørelser og -aktioner der er af betydning for forsvarsområdet.

Med henblik herpå vil WEU oprette nære arbejdsrelationer til Den Europæiske Union ved hjælp af følgende foranstaltninger:

- i hensigtsmæssigt omfang koordinering af mødedatoer og -steder samt harmonisering af arbejdsmetoder;
- etablering af et nært samarbejde mellem på den ene side Rådet og Generalsekretariatet for WEU og på den anden side Rådet for Unionen og Generalsekretariatet for Rådet;

- overvejelse af en harmonisering af de respektive formandskabers rækkefølge og varighed;
- passende forholdsregler til sikring af, at Kommissionen regelmæssigt holdes underrettet og i fornødent omfang konsulteres om WEU's virksomhed i overensstemmelse med den rolle, som Traktaten om Den Europæiske Union tillægger Kommissionen inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik;
- tilskyndelse til et nærmere samarbejde mellem WEU's Parlamentariske Forsamling og Europa-Parlamentet.

WEU-Rådet vedtager i forståelse med Den Europæiske Unions kompetente organer de nødvendige praktiske bestemmelser.

B. WEU's forbindelser med Den Atlantiske Alliance

4. Formålet er at udvikle WEU som et middel til at styrke den europæiske søjle i Den Atlantiske Alliance. Følgelig er WEU rede til at udvikle det nære samarbejde mellem WEU og Alliancen og til at styrke WEU-medlemsstaternes rolle og ansvar i samt bidrag til Alliancen. Dette skal ske på grundlag af den nødvendige gennemsigtighed og komplementaritet mellem den europæiske sikkerheds- og forsvarsdimension, der er under dannelse, og Alliancen. WEU vil handle i overensstemmelse med de holdninger, der vedtages af Den Atlantiske Alliance.
- WEU's medlemsstater vil intensivere bestræbelserne på at koordinere deres holdninger til vigtige spørgsmål af fælles interesse vedrørende Alliancen, med sigte på at indtage fælles holdninger, der er vedtaget af WEU, under konsultationerne inden for Alliancen, som fortsat vil være det centrale forum for konsultationer mellem dennes medlemmer og centrum for de politiske beslutninger af betydning for sikkerheds- og forsvarsforpligtelserne for de allierede under Washington-traktaten.

- Møddatoer og -steder vil i nødvendigt omfang blive koordineret og arbejds-metoder harmoniseret.
- Der vil blive etableret et nært samarbejde mellem Generalsekretariatene for WEU og NATO.

C. WEU's operationelle rolle

5. WEU's operationelle rolle vil blive styrket ved undersøgelse og fastlæggelse af, hvilke opgaver, strukturer og midler der vil være passende; disse skal navnlig omfatte:

- en WEU-planlægningsenhed;
- et nærmere militært samarbejde som supplement til alliancen, navnlig på områderne logistik, transport, uddannelse og strategisk overvågning;
- møder mellem WEU's forsvarschefer;
- militære enheder, der er ansvarlige over for WEU.

Andre forslag vil blive drøftet yderligere, herunder:

- øget samarbejde på våbenområdet med henblik på at oprette et europæisk våbenagentur;
- udvikling af WEU-instituttet til et europæisk akademi for sikkerhed og forsvar.

De foranstaltninger, der skal styrke WEU's operationelle rolle, skal være fuldt ud forenelige med de militære forholdsregler, der er nødvendige for at sikre et kollektivt forsvar af alle allierede.

D. Andre foranstaltninger

6. Som følge af ovennævnte foranstaltninger og for at gøre det lettere at styrke WEU's rolle vil WEU-Rådets og -sekretariatets hjemsted blive overført til Bruxelles.

7. Repræsentationen i WEU-Rådet skal være sådan, at Rådet til stadighed kan udføre sine opgaver i overensstemmelse med artikel VIII i den ændrede Bruxelles-Traktat. Medlemsstaterne kan anvende en endnu ikke nærmere fastlagt løsning med dobbelt kompetence bestående af deres repræsentanter i Alliancen og i Den Europæiske Union.

  8. WEU noterer sig, at Unionen i henhold til artikel D, stk. 6, om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i Traktaten om Den Europæiske Union vil træffe afgørelse om at revidere bestemmelserne i denne artikel med henblik på at fremme det mål, den sætter sig i overensstemmelse med den fastlagte procedure. WEU vil tage de nuværende bestemmelser op til fornyet gennemgang i 1996. Der vil under denne fornyede gennemgang blive taget hensyn til de fremskridt og erfaringer, der er gjort, og gennemgangen vil også omfatte forbindelserne mellem WEU og Den Atlantiske Alliance.
-

den 10. december 1991

Erklæring fra Den Vesteuropæiske
Unions medlemsstater
fremsat på Det Europæiske Råds 46. møde
den 9.-10. december 1991 i Maastricht

WEU's medlemsstater hilser udviklingen af den europæiske sikkerheds- og forsvarsdimension velkommen. I betragtning af WEU's rolle som Den Europæiske Unions forsvarskomponent og som middel til at styrke den europæiske søjle i Den Atlantiske Alliance er de besluttet på at skabe et nyt grundlag for forbindelserne mellem WEU og de øvrige europæiske stater af hensyn til stabiliteten og sikkerheden i Europa. Med dette for øje foreslår de følgende:

Stater, der er medlemmer af Den Europæiske Union, opfordres til at blive medlemmer af WEU på betingelser, der fastlægges i overensstemmelse med artikel 11 i den ændrede Bruxelles-Traktat, eller til at blive observatorer, hvis de ønsker det. Samtidig opfordres de øvrige europæiske NATO-medlemsstater til at blive associerede medlemmer af WEU på en måde, som giver dem mulighed for at deltage fuldt ud i WEU's aktiviteter.

WEU's medlemsstater antager, at traktater og aftaler i overensstemmelse med ovennævnte forslag vil blive indgået inden den 31. december 1992.